

Anexa nr. 26

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM ȘI EVALUARE

Standarde naționale de evaluare
asociate disciplinei *LIMBA MATERNĂ – UCRAINEANĂ*,
învățământ primar, clasele I - a IV-a, respectiv învățământ
gimnazial, clasele a V-a – a VIII-a

București, 2026

Clasa I

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Identificarea semnificației anunțului verbal spus clar, pe teme accesibile	Elevul interpretează semnificația anunțurilor verbale simple, pe teme accesibile, reformulând în cuvinte proprii informațiile esențiale.	De bază	Elevul explică semnificația unor anunțuri verbale de bază, uzuale în contexte cotidiene, redând ideile principale cu sprijin.
		Consolidat	Elevul interpretează semnificația anunțurilor verbale uzuale, rezumând informațiile relevante pentru activitățile școlare și personale.
		Avansat	Elevul extrage informațiile importante din anunț rezumând mesajul verbal într-o propoziție.
1.2. Identificarea diverselor informații verbale, spuse clar	Elevul interpretează informații verbale spuse clar, reformulând în cuvinte simple sensul mesajelor din contexte familiare.	De bază	Elevul explică informațiile verbale cu conținut elementar, redând ideile principale cu sprijin.
		Consolidat	Elevul interpretează (independent/cu sprijinul) informațiile verbale uzuale, rezumând elementele esențiale din povești, instrucțiuni și anunțuri.
		Avansat	Elevul distinge informațiile verbale din mesaje diferite, evidențiind prin reformulare asemănările și diferențele dintre acestea.
1.3. Determinarea sunetelor și silabelor cuvintelor, și a cuvintelor în propoziții pronunțate clar	Elevul identifică sunetele și silabele cuvintelor, precum și cuvintele din propoziții pronunțate clar, pe baza elementelor de bază ale structurii limbii.	De bază	Elevul recunoaște sunetele din cuvinte pronunțate clar, cu sprijin.
		Consolidat	Elevul identifică sunetele, silabele și cuvintele din enunțuri familiare, despărțind corect cuvintele în propoziție.
		Avansat	Elevul distinge sunetele, silabele și cuvintele din diferite propoziții, grupându-le oral într-o structură clară.
1.4. Exprimarea interesului pentru percepția informației orale în context cunoscut	Elevul exprimă interes și atenție în ascultarea mesajelor orale prezentate în contexte familiare, recunoscând informațiile principale și	De bază	Elevul exprimă, în mod simplu și clar, interesul pentru ascultarea informațiilor orale din contexte familiare, menționând elementele principale.
		Consolidat	Elevul descrie interesul pentru înțelegerea informațiilor orale din situații cunoscute,

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	reacționând adecvat la acestea.		rezumând elementele esențiale pentru urmărirea mesajului.
		Avansat	Elevul distinge manifestările proprii de interes față de informațiile orale din diferite contexte, evidențiind prin reformulare modul în care acestea îl sprijină să înțeleagă mai bine mesajul.
2.1. Formularea unor afirmații personale în diverse situații de comunicare	Elevul formulează afirmații personale în situații simple de comunicare, explicând prin exemple relevante motivele alegerilor, preferințelor și opiniilor sale.	De bază	Elevul observă în mod elementar propriile afirmații în contexte familiare, menționând un motiv simplu care susține ceea ce spune.
		Consolidat	Elevul justifică afirmațiile personale în dialoguri scurte, argumentând alegerile și preferințele exprimate în situații familiare.
		Avansat	Elevul elaborează cu argumente afirmațiile personale în interacțiuni variate, exprimându-și punctul de vedere prin exemple relevante.
2.2. Transmiterea de informații prin înștiințări simple	Elevul creează înștiințări clare și simple, transmițând informații relevante pentru situații cotidiene, adaptând structura și conținutul mesajului la context.	De bază	Elevul elaborează înștiințări simple despre diferite activități, utilizând propoziții clare și corecte din punct de vedere gramatical.
		Consolidat	Elevul construiește mesaje proprii pentru a transmite informații, folosind structuri simple inspirate din exemplele prezentate.
		Avansat	Elevul creează enunțuri scurte și coerente pentru a transmite informații, adaptând conținutul mesajului la situație.
2.3. Participare la dialoguri simple în diferite contexte de comunicare	Elevul aplică reguli simple de interacțiune în diverse contexte familiare, participând la dialoguri scurte prin folosirea a formulelor de adresare, a întrebărilor și a răspunsurilor corespunzătoare contextului.	De bază	Elevul folosește formule de adresare pentru a participa la dialoguri foarte simple, repetând corect răspunsuri scurte în contexte familiare.
		Consolidat	Elevul aplică formulele de adresare, întrebările și răspunsurile uzuale în dialoguri cotidiene, menținând rândul la vorbire în cadrul interacțiunilor.
		Avansat	Elevul participă activ la dialoguri simple, integrând reacții verbale și nonverbale și adaptându-și mesajele transmise la diferite contexte de comunicare.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
2.4. Exprimarea interesului și încrederii în aptitudinea proprie de exprimare a opiniilor în contexte cunoscute de comunicare	Elevul creează mesaje orale prin care își exprimă opiniile cu încredere, demonstrând interes și folosind argumente și exemple relevante pentru a susține punctul de vedere în contexte cunoscute de comunicare.	De bază	Elevul formulează un mesaj oral scurt, exprimându-și opinia și oferind un exemplu simplu care susține punctul de vedere.
		Consolidat	Elevul elaborează un mesaj oral, folosind argumente pentru a-și exprima opinia cu încredere în contexte cunoscute.
		Avansat	Elevul creează mesaje orale complexe, integrând mai multe argumente și diferite exemple pentru a-și susține punctul de vedere și a demonstra interes și încredere în exprimarea propriei opinii.
3.1. Citirea unor cuvinte și unor propoziții scurte, scrise cu litere de tipar mari și mici	Elevul aplică tehnici de citire pentru a recunoaște cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar mari și mici, respectând corectitudinea citirii și ritmul potrivit.	De bază	Elevul citește cuvinte simple scrise cu litere de tipar mari și mici, pronunțându-le corect.
		Consolidat	Elevul citește propoziții scurte, folosind litere de tipar mari și mici, aplicând tehnici corecte de pronunție și intonație.
		Avansat	Elevul citește cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar mari și mici, integrând ritmul, intonația și corectitudinea pronunției pentru a transmite sensul textului.
3.2. Determinarea semnificației globale a unui text scurt care prezintă evenimente, manifestări, acțiuni în sânul familiei	Elevul analizează un text scurt despre evenimente și acțiuni familiale, identificând ideea principală și relațiile dintre elementele textului pentru a determina semnificația globală.	De bază	Elevul observă ideea principală și câteva detalii dintr-un text scurt despre evenimente familiale.
		Consolidat	Elevul organizează informațiile din text, evidențiind relațiile dintre evenimente și acțiuni pentru a înțelege semnificația globală.
		Avansat	Elevul corelează toate elementele textului (evenimente, manifestări, acțiuni) pentru a explica semnificația globală și mesajul transmis.
3.3. Identificarea semnificației unor simboluri care transmit mesaje	Elevul interpretează semnificația simbolurilor familiare, explicând mesajele de necesitate imediată transmise prin acestea.	De bază	Elevul recunoaște simboluri familiare simple și ce mesaj transmit.
		Consolidat	Elevul interpretează simboluri familiare explicând semnificația lor în contexte specifice.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
de necesitate imediată, din universul familiar		Avansat	Elevul explică semnificația simbolurilor justificând utilizarea lor în diferite contexte, arătând legătura dintre simbol și mesajul transmis.
3.4. Exprimarea interesului pentru decodificarea unor anunțuri text simple, vorbirii vizuale sau cu cuvinte, în contexte cunoscute	Elevul interpretează anunțuri simple (text, vizuale sau verbale) în contexte cunoscute, identificând informațiile principale și manifestând interes pentru înțelegerea mesajului.	De bază	Elevul recunoaște mesajele din anunțuri text simple, identificând informațiile principale în contexte familiare.
		Consolidat	Elevul interpretează anunțuri simple, explicând semnificația lor și identificând informațiile principale în contexte cunoscute.
		Avansat	Elevul explică semnificația anunțurilor simple și corelează informațiile din text, pentru a demonstra înțelegerea mesajului în contexte cunoscute.
4.1. Redarea unor anunțuri simple în condiții de comunicare în familie	Elevul creează anunțuri simple și clare, adaptând tonul și conținutul la comunicarea în familie și utilizând forme variate de scriere (bilete, invitații, foi, litere decupate).	De bază	Elevul formulează anunțuri simple (bilete, invitații, foi) folosind litere decupate sau scriere simplă, exprimând un mesaj clar și concret.
		Consolidat	Elevul elaborează anunțurilor simple, integrând corect informațiile esențiale și tonul adecvat comunicării în familie.
		Avansat	Elevul creează anunțuri originale, scurte și coerente, utilizând forme variate de scriere și adaptând mesajul pentru a comunica eficient în contexte familiale.
4.2. Scrierea unor anunțuri scrise formate din cuvinte scrise cu litere de tipar și de mână, utilizând diferite materiale	Elevul creează anunțuri simple, redactând cuvinte cu litere de tipar și de mână, folosind diferite materiale	De bază	Elevul formulează anunțuri scurte, scriind câteva cuvinte cu litere de tipar sau de mână, cu sprijin.
		Consolidat	Elevul formulează anunțuri simple, integrând cuvinte scrise corect cu litere de tipar și de mână.
		Avansat	Elevul formulează diferite anunțuri, redactând cuvinte cu litere de tipar și de mână, folosind materialele adecvate pentru exprimarea coerentă a mesajului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
4.3. Exprimarea gândurilor și sentimentelor cu ajutorul limbajului tradițional și netradițional	Elevul creează mesaje prin limbaj tradițional (cuvinte, propoziții, povești, poezii simple) și netradițional (desene, mimă, gesturi, sunete, obiecte simbolice) pentru a exprima gânduri și sentimente, adaptând comunicarea la contexte familiale și școlare.	De bază	Elevul formulează cuvinte, propoziții sau gesturi simple pentru a exprima emoții de bază în situații familiare.
		Consolidat	Elevul elaborează mesaje verbale și nonverbale pentru a comunica gânduri și sentimente, adaptând exprimarea la contextul școlar sau familial.
		Avansat	Elevul integrează limbaj tradițional și netradițional pentru a crea mesaje originale care exprimă emoții complexe și gânduri în diverse situații.
4.4. Exprimarea interesului pentru schimbul de anunțuri în scris în limbaj variat, în context obișnuit	Elevul creează anunțuri scrise simple și variate, adaptând conținutul și limbajul la contextul obișnuit, utilizând formule de salut, încheiere și exprimarea unor solicitări sau informații.	De bază	Elevul redactează anunțuri scrise scurte, folosind limbaj simplu și formule de salut sau încheiere pentru a transmite informații.
		Consolidat	Elevul elaborează diferite anunțuri scrise, adaptând limbajul și conținutul mesajului la context.
		Avansat	Elevul creează anunțuri scrise originale și coerente, integrând formule de salut, încheiere și solicitări, pentru a comunica în situații obișnuite.

Clasa a II-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Identificarea semnificației comunicării orale, pe diferite teme accesibile	Elevul interpretează semnificația comunicării orale pe teme accesibile, explicând răspunsurile la întrebări și respectând instrucțiunile primite.	De bază	Elevul recunoaște semnificația comunicării orale pe teme familiare cu sprijin.
		Consolidat	Elevul interpretează conținutul comunicării orale, formulând corect răspunsuri afirmative sau negative și urmând instrucțiuni simple în contexte familiare.
		Avansat	Elevul explică semnificația comunicării orale pe diferite teme, evidențiind relațiile dintre informațiile audiate.
1.2. Identificarea diferitelor informații și a consecutivității cronologice a acțiunilor comunicate oral, pe diferite teme accesibile	Elevul interpretează informațiile și succesiunea cronologică a acțiunilor comunicate oral, explicând ordinea evenimentelor și rolul personajelor.	De bază	Elevul recunoaște elementele de bază ale unui text audiat, identificând personajele și evenimentele principale.
		Consolidat	Elevul interpretează conținutul comunicării orale, urmând ordinea cronologică a evenimentelor.
		Avansat	Elevul explică informațiile și succesiunea cronologică a acțiunilor comunicate oral, explicând relațiile dintre evenimente.
1.3. Determinarea sunetelor și silabelor cuvintelor, și a cuvintelor în propoziții pronunțate clar	Elevul identifică sunetele și silabele cuvintelor, precum și cuvintele din propoziții pronunțate clar, recunoscând structura fonetică a limbii.	De bază	Elevul recunoaște sunetele și silabele din cuvinte, pronunțând și despărțind corect în silabe.
		Consolidat	Elevul identifică sunetele și silabele din cuvinte și propoziții, determinând numărul de cuvinte și ordonându-le după criterii simple.
		Avansat	Elevul selectează sunetele și silabele cuvintelor, respectând reguli fonetice și succesiunea în propoziții.
1.4. Exprimarea interesului pentru percepția informației orale	Elevul interpretează informațiile orale în contexte familiare, explicând conținutul și succesiunea	De bază	Elevul recunoaște informațiile principale din contexte cunoscute și răspunde la întrebări simple despre acestea.
		Consolidat	Elevul interpretează informațiile orale din diverse activități familiare, respectând

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
în context cunoscut	activităților sau jocurilor audiate.		sucesiunea evenimentelor și participând la dialoguri și jocuri de rol.
		Avansat	Elevul organizează informațiile audiate din diferite contexte cunoscute, evidențiind ordinea evenimentelor și explicând conținutul mesajului.
2.1. Formularea unor afirmații personale în diverse situații de comunicare	Elevul creează afirmații personale în diverse situații de comunicare, formulând propoziții simple care exprimă informații, emoții și preferințe.	De bază	Elevul formulează propoziții simple despre sine sau preferințe, folosind cuvinte și imagini, cu sprijin.
		Consolidat	Elevul formulează afirmații personale în contexte familiare sau jocuri de rol, completând și corectând propozițiile după necesitate.
		Avansat	Elevul formulează propoziții și enunțuri variate, exprimând clar informații personale, emoții și idei, integrând creativ elemente cunoscute.
2.2. Transmiterea de informații printr-un șir de afirmații cu legături logice	Elevul transmite informații și opinii prin propoziții simple, organizând ideile într-un șir logic și adaptând exprimarea la contexte familiare și activități cotidiene.	De bază	Elevul folosește propoziții simple pentru a exprima sentimente sau preferințe legate de activități și personaje familiare.
		Consolidat	Elevul aplică propoziții legate logic pentru a transmite opinii și idei personale despre întâmplări sau activități zilnice.
		Avansat	Elevul organizează un șir de afirmații, exprimând clar acordul, dezacordul și motivele propriilor opinii.
2.3. Participare la dialoguri în diferite contexte de comunicare	Elevul aplică regulile de interacțiune în dialoguri, exprimând opinii în contexte cotidiene.	De bază	Elevul folosește formule simple de adresare și răspuns în dialoguri scurte, respectând rândul de vorbire.
		Consolidat	Elevul aplică regulile comunicării în dialoguri familiare sau școlare, exprimând nevoi, opinii și reacții adecvate contextului.
		Avansat	Elevul demonstrează participarea activă la dialoguri, integrând întrebări, comentarii și reacții verbale sau nonverbale pentru o comunicare clară.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
2.4. Exprimarea interesului și încrederii în aptitudinea proprie de exprimare a opiniilor în contexte cunoscute de comunicare	Elevul creează mesaje orale în contexte cunoscute de comunicare, exprimând opinii, idei și sentimente cu încredere.	De bază	Elevul construiește mesaje scurte și simple pentru a exprima idei sau emoții în contexte familiare.
		Consolidat	Elevul formulează corect mesaje orale cu formule de adresare și încheiere, exprimând cereri, mulțumiri sau invitații.
		Avansat	Elevul elaborează diferite mesaje orale, participând activ la dialoguri și jocuri de rol și exprimând opinii și sentimente cu claritate și politețe.
3.1. Citirea informațiilor din mediul înconjurător	Elevul analizează informațiile din mediul înconjurător, evidențiind sensul cuvintelor noi și relațiile dintre ele în contexte familiare.	De bază	Elevul recunoaște cuvintele familiare și cuvintele noi, repetând sensul acestora, cu sprijin.
		Consolidat	Elevul diferențiază cuvintele familiare de cele noi, recunoscând sensul lor în propoziții simple.
		Avansat	Elevul compară relațiile dintre cuvinte și expresii, identificând sinonime și antonime în contexte cotidiene.
3.2. Determinarea semnificației globale a textului, care ne povestește despre evenimente, manifestări legate de mediul înconjurător	Elevul interpretează semnificația globală a unui text despre mediul înconjurător, explicând evenimentele și acțiunile prezentate.	De bază	Elevul descrie conținutul unui text scurt despre mediul înconjurător, redând ideile principale în propoziții simple.
		Consolidat	Elevul explică textul citit sau audiat, utilizând propoziții corecte și completând fraze pentru a reda evenimentele în ordinea lor.
		Avansat	Elevul interpretează informațiile din text, adaptând exprimarea în funcție de interlocutor și situație pentru a reda clar semnificația globală.
3.3. Determinarea semnificației globale a simbolurilor, în contexte cunoscute.	Elevul analizează semnificația simbolurilor în contexte cunoscute, evidențiind mesajele și stările transmise prin acestea, pentru a determina mesajul global.	De bază	Elevul examinează simbolurile din contexte cunoscute, identificând semne, pictograme și imagini cu rol informativ.
		Consolidat	Elevul clasifică elementele vizuale ale simbolurilor (funcție, loc, formă), explicând modul în care acestea contribuie la înțelegerea mesajului transmis.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul asociază simbolurile cu situațiile în care apar, determinând semnificația globală și justificând interpretarea mesajului.
3.4. Exprimarea interesului pentru decodificarea conținutului anunțurilor scrise, a vorbirii vizuale sau cu cuvinte, în contexte cunoscute	Elevul explică mesajul anunțurilor scrise sau vizuale și oferă răspunsuri adecvate în contexte familiare.	De bază	Elevul recunoaște mesajul de bază al anunțurilor scrise sau vizuale din contexte familiare, oferind răspunsuri scurte și corecte.
		Consolidat	Elevul descrie, în propoziții simple, conținutul anunțurilor și formulează răspunsuri potrivite.
		Avansat	Elevul explică sensul anunțurilor scrise sau vizuale și exemplifică situații în care acestea se aplică.
4.1. Redarea anunțurilor în diverse condiții de comunicare	Elevul utilizează anunțuri simple în diferite situații de comunicare, citind și explicând mesajele transmise prin texte și imagini.	De bază	Elevul folosește texte și imagini pentru a transmite mesaje simple, identificând elementele esențiale ale anunțului.
		Consolidat	Elevul aplică citirea și explicarea mesajelor scrise, combinând informațiile vizuale și textuale în contexte familiare.
		Avansat	Elevul utilizează anunțuri simple în diferite situații de comunicare, interpretând corect mesajele și elementele vizuale asociate.
4.2. Alcătuirea unor anunțuri simple, respectând unele convenții de bază	Elevul creează anunțuri simple, respectând convențiile de bază, selectând informațiile relevante din texte și din indicii vizuale pentru realizarea mesajului.	De bază	Elevul formulează anunțuri scurte, completând informațiile lipsă în texte simple.
		Consolidat	Elevul creează anunțuri simple, selectând corect informațiile esențiale și regulile de redactare.
		Avansat	Elevul realizează anunțuri, interpretând mesajele și indiciile vizuale pentru a reda corect informația conform convențiilor textului.
4.3. Exprimarea ideii, sentimentelor, opiniilor cu ajutorul	Elevul creează mesaje și materiale scrise sau vizuale, exprimând idei, sentimente și opinii prin intermediul limbajului tradițional și simbolic.	De bază	Elevul construiește mesaje simple pe etichete, semne sau plăcuțe, folosind cuvinte și desene pentru a exprima idei și sentimente.
		Consolidat	Elevul formulează materiale scrise și vizuale, combinând simboluri și texte pentru a exprima clar idei, sentimente și opinii.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
limbajului tradițional		Avansat	Elevul realizează mesaje complexe pe panouri, invitații sau foi personalizate, exprimând idei, emoții și opinii prin limbaj tradițional și vizual.

Clasa a III-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Identificarea semnificației generale a mesajului oral, exprimat clar și lent, pe teme familiare.	Elevul interpretează mesaje orale clare și lente, pe teme familiare, evidențiind ideile principale transmise.	De bază	Elevul recunoaște mesajele orale simple pe teme familiare, identificând ideile principale cu sprijin.
		Consolidat	Elevul explică mesajele orale, utilizând propoziții scurte pentru a reda corect informațiile principale.
		Avansat	Elevul exemplifică mesajele orale, redând coerent ideile principale și relațiile dintre informațiile audiate,
1.2. Determinarea semnificației unui cuvânt dintr-un mesaj auzit.	Elevul analizează mesajul auzit, identificând semnificația cuvintelor și relația acestora cu personajele, acțiunile și evenimentele din text.	De bază	Elevul diferențiază semnificația unor cuvinte simple în mesajul ascultat, identificând personajele, locurile și acțiunile.
		Consolidat	Elevul clasifică informațiile din mesajul ascultat, corectând afirmațiile false și propozițiile, pe baza semnificației cuvintelor.
		Avansat	Elevul corelează semnificațiile cuvintelor cu evenimentele și acțiunile din text, explicând detaliat relațiile dintre ele.
1.3. Recunoașterea tiparelor limbii prin intermediul mesajelor audiate.	Elevul analizează mesaje audiate pentru a identifica regularitățile limbii, recunoscând sunetele, silabele și structura cuvintelor.	De bază	Elevul recunoaște sunetele și silabele din cuvinte simple.
		Consolidat	Elevul examinează structura cuvintelor și a silabelor, participând la jocuri fonetice pentru a evidenția regularitățile limbii.
		Avansat	Elevul compară sunete sau silabe în cuvinte, evidențiind schimbarea sensului și înțelegerea regulilor fonetice.
1.4. Exprimarea atenției față de interlocutor.	Elevul interpretează mesajele interlocutorului, redând cu atenție fragmente din povești sau poezii cu intonație adecvată.	De bază	Elevul recunoaște mesajele interlocutorului concentrându-și atenția asupra lor.
		Consolidat	Elevul urmărește mesajele interlocutorului, arătând atenție prin răspunsuri scurte la întrebări.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
		Avansat	Elevul interpretează mesajele interlocutorului, redând fragmente relevante, cu atenție, pe parcursul dialogului.
1.5. Exprimarea unei atitudini deschise față de procesul de comunicare în situații de neînțelegere a mesajului auditiv.	Elevul creează situații de comunicare, manifestând o atitudine deschisă față de înțelegerea mesajelor auditive și formulând răspunsuri și întrebări pentru clarificarea lor.	De bază	Elevul răspunde la întrebări simple, exprimând deschis când nu înțelege un mesaj auditiv.
		Consolidat	Elevul formulează întrebări și opinii pentru clarificarea mesajelor auditive, participând la dialoguri pe teme familiare.
		Avansat	Elevul inițiază conversații, demonstrând deschidere față de mesajele neînțelese, folosind formule de politețe pentru a clarifica informațiile.
2.1. Descrierea unui obiect sau a unei ființe din mediul apropiat pe baza unui plan simplu.	Elevul descrie un obiect sau o ființă din mediul apropiat, formulând propoziții clare și corecte pe baza unui plan simplu.	De bază	Elevul folosește propoziții simple pentru a descrie obiecte sau ființe familiare, completând propozițiile după modele date.
		Consolidat	Elevul aplică propoziții simple, construind descrieri pe baza imaginilor sau cuvintelor date.
		Avansat	Elevul realizează descrieri detaliate, integrând informații personale și organizând propozițiile conform planului simplu.
2.2. Prezentarea unei activități realizate individual sau în grup.	Elevul aplică cunoștințele și abilitățile dobândite pentru prezentarea unei activități desfășurate individual sau în grup, utilizând exprimarea clară și organizarea corespunzătoare a conținutului.	De bază	Elevul prezintă o activitate simplă realizată individual, urmând instrucțiunile date și folosind propoziții scurte.
		Consolidat	Elevul prezintă o activitate desfășurată în grup sau individual, organizând informațiile și descriind pașii în propoziții scurte.
		Avansat	Elevul prezintă o activitate desfășurată individual sau în grup, evidențiind pașii, rezultatele și impactul activității, utilizând o exprimare clară și structurată.
2.3. Participarea activă la găsirea soluțiilor pentru	Elevul creează mesaje orale pentru a participa activ la rezolvarea situațiilor	De bază	Elevul prezintă o activitate desfășurată individual sau în grup, evidențiind pașii, rezultatele și impactul activității, utilizând o exprimare clară și structurată.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
situații problematice.	problematică, exprimând clar informații și solicitări.	Consolidat	Elevul creează mesaje coerente în situații problematice, integrând informații și solicitări, respectând claritatea ideilor și structura propozițiilor.
		Avansat	Elevul creează mesaje complexe, adaptate la interlocutor și situație, integrând argumente și informații pentru rezolvarea problemelor.
3.1. Obținerea de informații detaliate din texte informative.	Elevul analizează textele informative ascultate, identificând ideile principale și detaliile relevante.	De bază	Elevul recunoaște ideile principale și detaliile esențiale din texte scurte sau explicații simple.
		Consolidat	Elevul examinează textul ascultat, alegând corect imaginea, titlul sau răspunsul care corespunde mesajului.
		Avansat	Elevul reformulează informațiile detaliate din texte informative, redând fragmentele cu propriile cuvinte.
3.2. Formularea unui răspuns emoțional față de un text literar scurt citit.	Elevul creează răspunsuri emoționale față de un text literar scurt citit, exprimând propriile sentimente cu explicarea modul în care textul îi influențează percepția.	De bază	Elevul exprimă emoția resimțită la citirea unui text literar scurt.
		Consolidat	Elevul formulează un răspuns emoțional, evidențiind elemente din text care au generat emoția.
		Avansat	Elevul creează un răspuns complex, argumentând emoțiile resimțite prin asocierea experienței personale cu textul, explicând sentimentele transmise din text.
3.3. Formularea unei opinii despre o scurtă povestire, însoțită de ilustrații.	Elevul creează mesaje personale despre o scurtă povestire însoțită de ilustrații, formulând opinii originale prin selectarea elementelor din text și imagini pentru susținerea ideilor.	De bază	Elevul formulează o opinie simplă despre povestire, exprimând pe scurt ce simte sau ce crede.
		Consolidat	Elevul elaborează o opinie personală despre povestire, selectând elemente esențiale din text sau ilustrații pentru a-și sprijini ideea.
		Avansat	Elevul creează o opinie detaliată și originală despre povestire și ilustrații, combinând observații personale cu elemente din text și imagini pentru transmiterea unui mesaj coerent.
4.1. Aplicarea regulilor de	Elevul aplică regulile de despărțire în silabe, ortografie	De bază	Elevul folosește regulile de despărțire în silabe, ortografie și punctuație în cuvinte și

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
despărțire în silabe, ortografie și punctuație în texte scrise.	și punctuație în redactarea unor texte scurte, folosind corect formele scrise ale cuvintelor și semnele de punctuație de bază.		propoziții scurte, respectând formele de bază ale limbii.
		Consolidat	Elevul aplică regulile de despărțire în silabe, ortografie și punctuație în redactarea unor propoziții și paragrafe scurte, efectuând corectările necesare pentru a îmbunătăți forma scrisă.
		Avansat	Elevul utilizează regulile de despărțire în silabe, ortografie și punctuație în redactarea unor texte scurte, menținând acuratețea formei scrise pe parcursul întregului text.
4.2. Editarea textelor funcționale simple care conțin limbaj verbal și nonverbal.	Elevul creează texte funcționale simple, combinând limbaj verbal și nonverbal pentru a exprima idei și informații.	De bază	Elevul construiește propoziții corecte, folosind expresii de politețe și participând la dialoguri, cu sprijin.
		Consolidat	Elevul formulează texte funcționale clare, exprimând evenimente personale sau imaginate.
		Avansat	Elevul editează texte funcționale coerente, combinând limbajul verbal și nonverbal pentru a comunica idei și informații în diferite contexte.
4.3. Elaborarea unei descrieri scurte a obiectelor din mediul apropiat pe baza întrebărilor ghid.	Elevul descrie obiectele din mediul apropiat, respectând regulile gramaticale și folosind un vocabular adecvat, pe baza întrebărilor-ghid.	De bază	Elevul formulează descrieri scurte ale unor obiecte din mediul apropiat, folosind modele simple sugerate de întrebările-ghid.
		Consolidat	Elevul elaborează descrieri organizate ale obiectelor, selectând informațiile relevante și utilizând structura sugerată de întrebările-ghid.
		Avansat	Elevul construiește descrieri ale obiectelor, combinând informațiile oferite de întrebările-ghid cu propriile completări pentru a crea texte coerente.

Clasa a IV-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Identificarea semnificației generale a mesajului oral pe teme din mediul înconjurător.	Elevul identifică semnificația generală a mesajului oral pe teme legate de mediul înconjurător, recunoscând ideile esențiale și relațiile dintre acestea.	De bază	Elevul distinge ideile principale dintr-un mesaj oral despre mediul înconjurător, răspunzând la întrebări simple.
		Consolidat	Elevul interpretează mesajele orale despre mediul înconjurător, explicând ideile esențiale și ordinea în care apar.
		Avansat	Elevul sintetizează semnificația generală a mesajelor orale, evidențiind legăturile dintre informațiile prezentate formulând concluzii clare.
1.2. Identificarea modelelor simple de intonație (ipoteză, poruncă, întrebare).	Elevul analizează mesajele audiate, identificând tipul de intonație și corelându-l cu sensul frazei.	De bază	Elevul diferențiază tipurile simple de intonație, recunoscând afirmații, porunci și întrebări în mesaje scurte.
		Consolidat	Elevul analizează mesajele audiate, identificând tipul de intonație utilizat și explicând cum aceasta influențează sensul enunțului.
		Avansat	Elevul interpretează tipurile de intonație în diverse enunțuri, evaluând potrivirea lor la context și formulând sugestii pentru corectare.
1.3. Identificarea greșelilor din mesajele audiate în vederea corectării lor.	Elevul identifică și corectează greșelile din mesajele orale, demonstrând înțelegerea formulărilor corecte și atenție la detalii fonetice și lexicale.	De bază	Elevul recunoaște greșelile evidente din mesajele audiate (pronunție, cuvinte folosite greșit), corectându-le.
		Consolidat	Elevul identifică greșelile din mesaje scurte, corectându-le și justificând alegerea corecțiilor.
		Avansat	Elevul detectează multiple tipuri de greșeli în mesaje complexe (pronunție, vocabular, ordine, logică), corectându-le cu precizie.
1.4. Manifestarea toleranței față de interlocutor.	Elevul interpretează mesajele interlocutorului, demonstrând toleranță și respect și	De bază	Elevul recunoaște mesajele interlocutorului, respectând regulile de comunicare în contexte familiare.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
	respectând regulile de comunicare.	Consolidat	Elevul interpretează mesajele interlocutorului, adaptând tonul și intonația la situația comunicativă.
		Avansat	Elevul explică mesajele interlocutorului, adaptând toleranță și respect în redarea poveștilor și dialogurilor.
1.5. Manifestarea interesului pentru receptarea mesajelor orale, indiferent de obstacolele din comunicare.	Elevul manifestă interes pentru receptarea mesajelor orale, respectând regulile de ascultare și urmărind înțelegerea informațiilor.	De bază	Elevul recunoaște informațiile principale din mesajele audiate folosind întrebări simple pentru clarificare.
		Consolidat	Elevul interpretează mesajele audiate, explicând informațiile reținute și clarificând detaliile neînțelese.
		Avansat	Elevul analizează mesajele audiate, identificând informațiile implicite și explicând clar conținutul lor.
2.1. Descrierea unui personaj din carte, desen animat sau film pentru copii pe baza unor întrebări ghid / plan simplu.	Elevul descrie un personaj dintr-un text literar sau vizual, utilizând întrebările ghid sau un plan simplu, demonstrând înțelegerea caracteristicilor și acțiunilor acestuia.	De bază	Elevul recunoaște elementele principale ale personajului (nume, trăsături vizibile) descriindu-le cu sprijinul întrebărilor ghid.
		Consolidat	Elevul descrie personajul folosind întrebările ghid pentru a detalia acțiunile și caracteristicile sale, explicând succint comportamentele observate.
		Avansat	Elevul dezvoltă informațiile obținute prin întrebările ghid, evidențiind trăsături, comportamente și relații cu alte personaje, pentru realizarea unei descrieri complete.
2.2. Prezentarea unui caz sau a unei situații.	Elevul creează prezentări orale ale unui caz sau situații, exprimând clar opinii și argumente.	De bază	Elevul formulează propoziții simple pentru a exprima opinia despre un eveniment sau situație discutată.
		Consolidat	Elevul argumentează punctul său de vedere în cadrul dialogurilor despre un eveniment sau situație discutată.
		Avansat	Elevul prezintă diferite situații, folosind limbaj adecvat și argumente pentru a susține punctul de vedere în discuții și dezbateri.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
2.3. Căutarea și inițierea colaborării pentru rezolvarea problemelor individuale sau de grup.	Elevul analizează situațiile inițiind colaborarea și interpretând mesajele verbale și nonverbale pentru rezolvarea problemelor.	De bază	Elevul recunoaște informațiile din mesajele verbale și nonverbale, utilizându-le pentru a propune soluții simple.
		Consolidat	Elevul interpretează mesajele verbale și nonverbale propunând soluții simple de rezolvare a problemelor.
		Avansat	Elevul diferențiază mesajele verbale și nonverbale, organizând colaborarea pentru a rezolva probleme complexe.
3.1. Formularea unor concluzii simple pe baza textelor literare sau informative citite.	Elevul evaluează textele citite și formulează concluzii simple, respectând intonația și punctuația. Elevul evaluează textele citite, justificând concluziile formulate.	De bază	Elevul identifică informațiile esențiale dintr-un text scurt, citind cu intonație corectă.
		Consolidat	Elevul analizează textul, extrăgând ideile principale și adaptând intonația la structura propozițiilor.
		Avansat	Elevul analizează textul, extrăgând ideile principale și adaptând intonația la structura propozițiilor.
3.2. Corelarea elementelor identificate în textul citit cu propriile experiențe.	Elevul analizează textele citite, corelând elementele identificate în text cu propriile experiențe, evidențiind relațiile dintre acestea.	De bază	Elevul identifică elemente din text, corelându-le cu experiențe personale simple.
		Consolidat	Elevul examinează elementele din text, corelându-le cu experiențele proprii și explicând relațiile dintre ele.
		Avansat	Elevul analizează elementele din text, corelându-le cu experiențele personale și evidențiind semnificațiile și relațiile dintre acestea.
3.3. Selectarea dintr-un text ilustrat a elementelor importante pentru a susține propria opinie despre textul citit.	Elevul analizează textul ilustrat identificând elementele relevante care susțin formularea propriei opinii.	De bază	Elevul recunoaște elementele importante din text utilizându-le pentru a formula opinii simple despre conținut.
		Consolidat	Elevul examinează textul ilustrat, integrând elementele relevante în opinii argumentate.
		Avansat	Elevul selectează elemente relevante din textul ilustrat, dezvoltând opinii personale coerente și bine susținute.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
4.1. Identificarea, recunoașterea și corectarea erorilor de ortografie și punctuație în procesul de editare a textului.	Elevul recunoaște greșelile de ortografie și punctuație în texte scurte, corectându-le.	De bază	Elevul recunoaște greșelile de ortografie și punctuație în cuvinte și propoziții scurte, corectându-le.
		Consolidat	Elevul identifică greșelile de ortografie și punctuație în texte scurte, corectând variantele incorecte.
		Avansat	Elevul recunoaște și corectează greșelile de ortografie și punctuație în diferite texte, asigurând coerența propozițiilor.
4.2. Alcătuirea de texte funcționale scurte, pe hârtie sau în format digital.	Elevul creează texte funcționale scurte, organizând clar și coerent ideile și respectând regulile de scriere.	De bază	Elevul redactează texte scurte cu propoziții simple, respectând ortografia și punctuația.
		Consolidat	Elevul organizează ideile în texte coerente, folosind propoziții variate și corectând greșelile simple.
		Avansat	Elevul creează texte funcționale detaliate, integrând corect ideile și respectând regulile de scriere.
4.3. Alcătuirea unui text descriptiv de tip portret, pe baza unui plan simplu.	Elevul creează un text descriptiv de tip portret, urmând un plan simplu, organizând corect ideile.	De bază	Elevul redactează un portret simplu, respectând planul și ordinea ideilor.
		Consolidat	Elevul structurează un text descriptiv de tip portret, integrând detalii despre caracter și aspect fizic.
		Avansat	Elevul creează un portret, selectând detalii relevante și folosind un limbaj variat pentru transmiterea unei imagini a personajului.

Clasa a V-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Formularea ideilor principale și a temei din texte narative simple, monologate și dialogate	Elevul analizează textele narative scurte (povești, povestiri, fabule, anecdote), evidențiind ideile principale și mesajul autorului.	De bază	Elevul recunoaște personajele, acțiunea și ideile principale din texte cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul descrie evenimentele, personajele și mesajul textului, explicând relațiile dintre ele, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul analizează textele narative, evidențiind temele, valorile și mesajele implicite, cu sprijin din partea profesorului.
1.2. Identificarea unor informații esențiale și de detaliu, a intențiilor de comunicare explicite și/sau a comportamentelor care exprimă emoții din texte narative, monologate sau dialogate	Elevul identifică informațiile esențiale dintr-un text literar sau nonliterar.	De bază	Elevul observă informațiile principale în texte simple și le recunoaște în context
		Consolidat	Elevul identifică informațiile esențiale, organizându-le pentru a înțelege mesajul textului.
		Avansat	Elevul recunoaște informațiile esențiale, identificând relațiile dintre ele și evidențiind ideile implicite sau mesajele subiacente.
1.3. Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informații și a unor idei, exprimând opinii, emoții și sentimente prin participarea la discuții pe teme familiare, de interes sau pornind de la	Elevul formulează opinii personale, descriind oral persoane, obiecte, întâmplări sau animale, folosind structuri simple .	De bază	Elevul formulează propoziții simple de tipul „Îmi place... pentru că...”, „Nu mi-a plăcut că...”, referindu-se la experiențe și obiecte familiare.
		Consolidat	Elevul descrie persoane, obiecte, întâmplări sau animale cu mai multe detalii, menținând coerența mesajului.
		Avansat	Elevul justifică opiniile personale nuanțate și descrierile complexe, argumentând preferințele și observațiile într-un mod coerent.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
textele ascultate/citite			
1.4. Selectarea unor elemente paraverbale și nonverbale, în funcție de situația de comunicare	Elevul selectează elemente paraverbale și nonverbale pentru a comunica în diferite contexte familiare.	De bază	Elevul participă la comunicare, răspunzând la întrebări și exprimând idei simple în situații familiare.
		Consolidat	Elevul exprimă ideile și răspunde coerent în dialoguri sau activități de grup, adaptând limbajul la interlocutor.
		Avansat	Elevul participă la comunicare, utilizând limbaj adecvat, argumentând opiniile și adaptând stilul la diferite contexte și audiențe.
1.5. Realizarea unei interacțiuni verbale cu doi interlocutori, prin inițierea, menținerea, încheierea conversației/discuției, folosind strategii simple de ascultare activă	Elevul folosește formule de adresare și întrebări deschise adecvate contextului, pentru a iniția conversații.	De bază	Elevul folosește formule simple de adresare („Ce faci?”, „Bună!”) și răspunde la întrebări scurte.
		Consolidat	Elevul inițiază conversații scurte, punând întrebări deschise simple („Care este jucăria ta preferată?”, „Ce ai făcut în weekend?”) și menținând dialogul.
		Avansat	Elevul dezvoltă conversații complexe, adaptând întrebările și formulele de adresare la interlocutor și situație, menținând coerența discuției.
1.6. Manifestarea unui comportament comunicativ politicos față de interlocutor(i) în interacțiunea față-în-față sau în cea mediată, prin gestionarea emoțiilor	Elevul aplică regulile conversației, respectând rândul de vorbire și ascultând interlocutorul.	De bază	Elevul respectă rândul de vorbire în situații simple și ascultă interlocutorul fără a întrerupe.
		Consolidat	Elevul aplică regulile conversației în dialoguri și activități de grup, arătând atenție la ceea ce spune interlocutorul.
		Avansat	Elevul aplică regulile conversației în contexte variate, menținând respectul pentru interlocutor, adaptându-se la dinamica discuției și intervenind adecvat în dialoguri mai complexe.
1.7. Observarea comportamentelor și a atitudinilor	Elevul aplică regulile comunicării eficiente prin ascultare activă, folosirea	De bază	Elevul folosește formule simple de politețe („te rog”, „mulțumesc”) și exprimări clare în situații familiare.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
comunicative, identificând aspectele pozitive și pe cele care necesită îmbunătățire, pe baza unor criterii simple oferite de profesor	unui limbaj politicos și clar, respectarea rândului la vorbire și exprimarea coerentă a ideilor și emoțiilor.	Consolidat	Elevul aplică limbaj politicos în diverse contexte de comunicare, adaptând tonul și exprimarea la interlocutor.
		Avansat	Elevul utilizează limbaj politicos în situații complexe, argumentând și exprimând opinii într-un mod respectuos.
2.1. Identificarea informațiilor importante din texte continue, discontinue și multimodale	Elevul analizează texte (continue, discontinue, multimodale), evidențiind ideile principale și detaliile relevante.	De bază	Elevul recunoaște ideile principale și detaliile importante din texte(continue, discontinue, multimodale), cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul descrie conținutul textelor, identificând relațiile dintre evenimente și personaje sau dintre fapte și detalii, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul analizează textele, evidențiind temele, mesajele și relațiile dintre idei și detalii, argumentând răspunsurile, cu sprijin din partea profesorului.
2.2. Identificarea temei și a ideilor principale din texte diverse	Elevul identifică tema și ideile principale dintr-un text, evidențiind mesajul autorului.	De bază	Elevul recunoaște tema textului (ex. prietenia, curajul, natura) și ideile principale simple din fiecare paragraf.
		Consolidat	Elevul selectează ideile principale explicând ce vrea să transmită autorul în text.
		Avansat	Elevul identifică tema și ideile principale, interpretând mesajul autorului și relațiile dintre idei pentru a înțelege sensul global al textului.
2.3. Formularea unui răspuns personal și/sau a unui răspuns creativ pe marginea unor texte de	Elevul exprimă opinii personale și răspunsuri emoționale referitoare la texte de diferite tipuri, pe teme familiare.	De bază	Elevul formulează enunțuri, exprimându-și opinia și emoțiile, utilizând structuri de tipul „Mi-a plăcut deoarece...” sau „Am resimțit tristețe în momentul în care personajul...”, oferind și justificări relevante.
		Consolidat	Elevul descrie sentimentele și opiniile personale, argumentând simplu preferințele sau reacțiile emoționale.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
diferite tipuri, pe teme familiare		Avansat	Elevul exprimă opinii personale și răspunsuri emoționale complexe, explicând modul în care evenimentele, personajele sau mesajul textului au influențat emoțiile proprii.
2.4. Manifestarea interesului și a puterii de concentrare în timpul lecturii unor texte pe teme familiare	Elevul descrie evenimente, obiecte și experiențe din viața cotidiană sau povești cu personaje cunoscute.	De bază	Elevul recunoaște elementele temă și ideea din text cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul descrie evenimente și experiențe cu mai multe detalii, menținând claritatea și coerența mesajului, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul exprimă descrieri complexe și nuanțate despre evenimente, obiecte sau experiențe, evidențiind relațiile și impactul acestora asupra propriei experiențe sau emoții, cu sprijin din partea profesorului.
2.5. Observarea comportamentelor și a atitudinilor de lectură, identificând aspectele care necesită îmbunătățire	Elevul aplică reguli de citire, menținând contactul vizual cu textul, citind cu intonație și ritm potrivit și respectând pauzele pentru a înțelege sensul.	De bază	Elevul rostește cuvintele, încercând să respecte pauzele și semnele de punctuație.
		Consolidat	Elevul citește cu intonație și ritm potrivit, evidențiind sensul și emoțiile textului, urmărind textul și respectând pauzele.
		Avansat	Elevul citește fluent și expresiv, adaptând intonația, ritmul și volumul la mesajul textului și la contextul comunicativ.
3.1. Redactarea unui text scurt pe teme familiare, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate	Elevul redactează un text scurt prin alegerea temei, formularea ideilor principale și utilizarea întrebărilor de sprijin pentru organizarea conținutului.	De bază	Elevul identifică o temă simplă selectând una-două idei principale cu ajutorul unor întrebări de sprijin.
		Consolidat	Elevul organizează coerent tema aleasă structurând ideile principale prin utilizarea adecvată a întrebărilor „Cine? Ce? Unde? Când? De ce? Cum?”.
		Avansat	Elevul elaborează un plan detaliat al temei integrând în mod argumentat întrebările de sprijin pentru a construi o structură completă și logică a textului.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.2.Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară, cu integrarea unor imagini, desene	Elevul creează un text simplu pe teme familiare, alegând imagini relevante care îl susțin.	De bază	Elevul scrie propoziții simple pe o temă familiară, alegând imagini care se potrivesc.
		Consolidat	Elevul creează un text pe o temă familiară, integrând imagini sau desene relevante pentru text.
		Avansat	Elevul creează un text complet și coerent pe o temă familiară, individual sau în echipă, folosind imagini sau desene care îmbunătățesc coerența textului.
3.3. Analizarea constantă a propriului scris/a unor texte diverse din punctul de vedere al corectitudinii, al lizibilității, al coerenței și al clarității	Elevul aplică regulile de scriere, scriind propoziții simple și recitind textul pentru a corecta greșelile.	De bază	Elevul scrie propoziții simple, recitind textul pentru a corecta unele greșeli.
		Consolidat	Elevul scrie propoziții simple, respectând regulile de ortografie și punctuație, corectând majoritatea greșelilor.
		Avansat	Elevul scrie un text, respectând toate regulile de ortografie și punctuație, și recitind pentru a corecta toate greșelile observate.
3.4. Observarea atitudinilor manifestate în procesul redactării unui text, identificând aspectele care necesită îmbunătățire	Elevul evaluează texte cu răbdare, perseverență și disponibilitate pentru corectare, implicându-se activ și respectând etapele scrierii	De bază	Elevul evaluează texte cu sprijin parțial, folosind criterii oferite de profesor.
		Consolidat	Elevul evaluează texte, aplicând în mod autonom corectările și sugestiile de îmbunătățire.
		Avansat	Elevul evaluează texte în mod argumentat, corectând greșelile și respectând toate etapele procesului de scriere.
4.1. Utilizarea achizițiilor sintactice și morfologice de bază ale limbii ucrainene standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă a	Elevul utilizează părțile de vorbire principale (substantive, verbe, adjective) în enunțuri.	De bază	Elevul recunoaște substantivele, verbele și adjectivele în enunțuri scurte.
		Consolidat	Elevul folosește substantive, verbe și adjective în propoziții.
		Avansat	Elevul aplică substantive, verbe și adjective în texte.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
intențiilor comunicative			
4.2. Aplicarea achizițiilor lexicale și semantice de bază, în procesul de înțelegere și de exprimare corectă a intențiilor comunicative	Elevul utilizează vocabular uzual și tematic adecvat situațiilor cotidiene (familie, școală, activități, timp liber).	De bază	Elevul recunoaște cuvinte uzuale și tematice în contexte simple.
		Consolidat	Elevul aplică vocabular uzual și tematic în enunțuri.
		Avansat	Elevul aplică vocabularul uzual și tematic la diferite situații de comunicare.
4.3. Monitorizarea propriei pronunții și scrieri și a pronunției și scrierii celorlalți, valorificând achizițiile fonetice de bază	Elevul evaluează propriul răspuns, ascultând atent și făcând comparație cu modelul corect.	De bază	Elevul recunoaște modelul corect, observând diferențele evidente, cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul compară propriul răspuns cu modelul corect pentru a identifica greșelile, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul ajustează în mod autonom răspunsul după analiza diferențelor față de model.
4.4. Respectarea convențiilor ortografice și ortoepice în utilizarea structurilor fonetice, lexicale și sintactico-morfologice în interacțiunea verbală	Elevul aplică regulile de scriere a cuvintelor, pronunția a sunetelor, precum și formarea propozițiilor coerente, respectând normele limbii.	De bază	Elevul aplică regulile de scriere și pronunție în propoziții simple, menținând coerența ideilor.
		Consolidat	Elevul aplică regulile de scriere și pronunție în propoziții complexe, menținând coerența mesajului.
		Avansat	Elevul aplică regulile de scriere și pronunție în texte variate, formând propoziții complexe și exprimându-se coerent.
4.5. Utilizarea competenței lingvistice în corelație cu gândirea logică/analogică,	Elevul analizează structurile limbajului, vocabularul și gramatica, identificând coerența ideilor formulate.	De bază	Elevul analizează propoziții simple, identificând corectitudinea limbajului și a vocabularului.
		Consolidat	Elevul analizează texte complexe, identificând coerența limbajului, vocabularului și structurilor gramaticale.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
în procesul de învățare pe tot parcursul vieții		Avansat	Elevul analizează texte variate și complexe, identificând coerența limbajului, vocabularului și structurii gramaticale, explicând relațiile și diferențele dintre ele.
5.1. Asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi	Elevul analizează experiențe personale și impresii din lecturi diverse pentru a formula idei și mesaje proprii.	De bază	Elevul relatează pe scurt experiențe personale și impresii simple din lecturi.
		Consolidat	Elevul explică legătura dintre experiențele personale și impresiile din lecturi.
		Avansat	Elevul compară în mod coerent experiențele personale cu ideile și mesajele lecturilor.
5.2. Identificarea unor tipare privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	Elevul identifică sensul conceptului de „tipar cultural” (obiceiuri, tradiții, valori, simboluri).	De bază	Elevul recunoaște exemple de obiceiuri, tradiții, valori și simboluri ca elemente ale unui tipar cultural.
		Consolidat	Elevul identifică caracteristicile principale ale unui tipar cultural folosind exemple relevante.
		Avansat	Elevul identifică modul în care obiceiurile, tradițiile, valorile și simbolurile se îmbină pentru a forma un tipar cultural.

Clasa a VI-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Parafrizarea, pe baza informațiilor explicite și implicite, a unor pasaje din diverse tipuri de texte orale narative, monologate și dialogate	Elevul analizează diferite tipuri de discurs oral, identificând elementele importante și informațiile implicite pentru a înțelege mesajul.	De bază	Elevul identifică elementele esențiale ale unui discurs oral recunoscând informațiile cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul analizează structura și relațiile dintre ideile unui discurs oral, argumentând identificarea informațiilor implicite, cu sprijinul profesorului.
		Avansat	Elevul analizează profund discursul oral, interpretând nuanțe, intenții complexe și sensuri subtile, cu sprijinul profesorului.
1.2. Identificarea unor informații, a intențiilor de comunicare, a emoțiilor și a atitudinilor comunicative din texte orale, monologate și dialogate	Elevul identifică informații, intenții de comunicare, emoții și atitudini comunicative în texte orale, monologate și dialogate.	De bază	Elevul identifică informații simple și intențiile de comunicare în texte orale scurte.
		Consolidat	Elevul identifică informații, intenții de comunicare și emoții în texte orale și monologuri de dificultate medie.
		Avansat	Elevul interpretează informații, intenții de comunicare, emoții și atitudini în texte orale variate și complexe, identificând relațiile și nuanțele dintre acestea.
1.3. Prezentarea unor informații, idei, sentimente și puncte de vedere în texte orale, participând la discuții pe diverse teme sau pornind de la textele citite/ascultate	Elevul creează forme de exprimare orală prin formularea unei opinii personale asupra unui text și realizarea unor prezentări orale scurte.	De bază	Elevul elaborează o opinie personală simplă despre un text.
		Consolidat	Elevul compune o prezentare orală scurtă despre o temă, un personaj sau o idee.
		Avansat	Elevul dezvoltă o formulare orală originală în care integrează opinii, argumente și exemple relevante.
1.4. Adecvarea comunicării nonverbale și paraverbale la o	Elevul aplică comunicarea nonverbală și paraverbală adecvat unei situații date, evidențiind ideile și	De bază	Elevul identifică elemente simple de comunicare nonverbală și paraverbală pentru a evidenția ideile principale în situații față-în-față.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
situație dată, evidențiind ideile și atitudinile, în situații de comunicare față-în-față sau mediată	atitudinile în contexte față-în-față sau mediate.	Consolidat	Elevul selectează gesturi, mimică și tonuri adecvate pentru a evidenția ideile și atitudinile în contexte mai variate, față-în-față sau mediate.
		Avansat	Elevul aplică comunicarea nonverbală și paraverbală în situații complexe, adaptând gesturile, mimica și tonul pentru a evidenția ideile și atitudinile și a influența eficient comunicarea.
1.5. Participarea la interacțiuni verbale simple cu mai mulți interlocutori, având în vedere cantitatea și relevanța informației transmise și primite	Elevul aplică reguli de comunicare pentru a respecta rândul la vorbire, claritatea exprimării și ascultarea interlocutorilor în conversații cu colegii.	De bază	Elevul respectă doar uneori rândul la vorbire, ascultând selectiv pe interlocutori, întrerupând frecvent și pierzând informații importante.
		Consolidat	Elevul demonstrează claritate în exprimare și atenție față de colegi în conversații.
		Avansat	Elevul demonstrează stăpânire a regulilor de comunicare eficientă și ascultare activă.
1.6. Manifestarea interesului față de ideile interlocutorilor și a disponibilității de implicare constructivă în comunicare, în activitățile de grup	Elevul explică formele prin care poate manifesta interesul față de mesajul interlocutorului: întrebări, parafrazăre și confirmări nonverbale.	De bază	Elevul recunoaște întrebările și gesturile nonverbale care indică interes.
		Consolidat	Elevul descrie modul în care întrebările, parafrazărea și confirmările nonverbale arată interesul față de mesaj.
		Avansat	Elevul explică rolul combinat al întrebărilor, parafrazării și confirmărilor nonverbale în comunicarea eficientă și menținerea interesului interlocutorului.
1.7. Analizarea comportamentelor și a atitudinilor comunicative, evidențiind punctele tari și	Elevul analizează comportamentele și atitudinile comunicative, identificând punctele forte și slabe și propunând soluții	De bază	Elevul distinge aspectele evidente ale comunicării proprii și ale colegilor (claritate, volum, gesturi).
		Consolidat	Elevul compară punctele tari și slabe în situații de comunicare scurte pentru a identifica diferențele.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
punctele slabe și oferind soluții de comunicare eficientă, pe baza criteriilor oferite de profesor și discutate cu colegii	pentru o comunicare eficientă.	Avansat	Elevul analizează impactul punctelor tari și slabe asupra eficienței comunicării, sugerând modificări pentru îmbunătățire.
2.1. Corelarea informațiilor explicite și implicite din texte continue, discontinue și multimodale	Elevul analizează informațiile din texte continue, discontinue și multimodale, identificând atât mesajele explicite, cât și pe cele implicite, pentru a formula interpretări corecte și coerente.	De bază	Elevul identifică informațiile explicite, recunoscând sensurile de bază ale mesajelor din texte continue, discontinue și multimodale.
		Consolidat	Elevul compară informațiile din diferite texte discontinue pentru a identifica relații și tipare.
		Avansat	Elevul analizează informațiile din texte discontinue, evidențiind concluzii relevante sau implicații.
2.2. Identificarea ideilor principale și secundare prin punerea în relație a diverselor părți ale textului	Elevul identifică ideile principale și secundare în texte diverse.	De bază	Elevul recunoaște ideile principale și câteva detalii relevante în texte simple.
		Consolidat	Elevul descrie ideile principale și secundare în texte adaptate nivelului său de înțelegere.
		Avansat	Elevul explică relația dintre ideile principale și cele secundare și modul în care detaliile susțin mesajul textului.
2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte de diverse tipuri	Elevul creează interpretări originale și conexiuni personale cu textele literare sau nonliterare.	De bază	Elevul elaborează o interpretare simplă a textului prin exprimarea unei reacții personale.
		Consolidat	Elevul compune un comentariu personal care leagă textul de propriile experiențe și idei.
		Avansat	Elevul dezvoltă o interpretare complexă și originală, integrând conexiuni personale, context literar și idei creative proprii.
2.4. Manifestarea preocupării de a înțelege diverse	Elevul explică sensul textelor prin folosirea tehnicilor de citire, recunoașterea structurii, a vocabularului	De bază	Elevul identifică ideile principale și cuvintele importante din text.
		Consolidat	Elevul descrie structura textului și relația dintre idei, folosind indicii din context.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
tipuri de texte citite	important și prin formularea de întrebări care clarifică mesajul.	Avansat	Elevul explică mesajul complet al textului formulând concluzii argumentate pe baza acestuia.
2.5. Evaluarea strategiilor de lectură, a volumului și a diversității materialelor citite	Elevul evaluează gradul de înțelegere a textului prin autoobservare, întrebări, recapitulare și verificarea scopului.	De bază	Elevul demonstrează că a înțeles ideile principale ale unui text prin răspunsuri la întrebări simple.
		Consolidat	Elevul analizează gradul de înțelegere a textului prin recapitularea ideilor principale și verificarea scopului comunicativ.
		Avansat	Elevul evaluează corectitudinea și completitudinea înțelegerii textului, propunând ajustări ale strategiilor de lectură pentru îmbunătățire.
3.1. Redactarea unui text, pe un subiect la alegere, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate	Elevul creează texte coerente și bine structurate, planificând, redactând și revizuiind ideile, adaptând limbajul și stilul la tipul de text.	De bază	Elevul elaborează un text simplu respectând etapele de planificare și redactare.
		Consolidat	Elevul compune un text coerent aplicând planificarea, redactarea și revizuirea, corectând greșelile identificate.
		Avansat	Elevul dezvoltă un text complex, integrând planificarea, redactarea, revizuirea și corectarea, optimizând conținutul și structura pentru coerență și originalitate.
3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text complex, cu integrarea unor grafice, tabele, scheme	Elevul creează texte complexe coerente, planificate și structurate, integrând elemente vizuale și colaborând eficient în echipă.	De bază	Elevul elaborează un text simplu cu introducere, câteva idei de dezvoltare și o concluzie scurtă.
		Consolidat	Elevul compune un text coerent și bine organizat, planificând ideile pentru introducere, dezvoltare și concluzie.
		Avansat	Elevul dezvoltă un text complex și original, integrând în mod creativ idei pentru fiecare parte a structurii și asigurând coerența întregului mesaj.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.3. Adecvarea textului scris la situația și scopul de comunicare	Elevul aplică tehnici de redactare pentru a crea texte adecvate scopului și publicului, respectând structura informației și revizuiind mesajul pentru eficiență.	De bază	Elevul redactează texte simple, adaptate scopului și publicului, respectând structura de bază.
		Consolidat	Elevul redactează texte coerente, adaptând tonul, vocabularul și structura la scop și public, asigurând relevanța informațiilor.
		Avansat	Elevul redactează texte complexe, originale, structurate și adaptate complet la scop și public, revizuiind și ajustând mesajul.
3.4. Analizarea dificultăților de redactare, oferind soluții, pe baza criteriilor oferite de profesor și discutate cu colegii	Elevul analizează textele proprii și ale colegilor, identificând dificultăți, folosind criterii clare și propunând soluții pentru îmbunătățirea lor.	De bază	Elevul analizează textele pentru a identifica greșelile evidente de coerență, structură și vocabular..
		Consolidat	Elevul analizează textele proprii și ale colegilor, folosind criterii clare și evidențiind punctele slabe pentru a propune soluții de îmbunătățire.
		Avansat	Elevul analizează textele complexe, formulează strategii detaliate de revizuire, integrând feedback-ul și resurse suplimentare pentru a crea un text coerent.
4.1. Utilizarea structurilor sintactice și morfologice de bază ale limbii ucrainene standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă și precisă a intențiilor comunicative	Elevul aplică cunoștințele despre părțile de vorbire și structura propoziției în pentru a comunica coerent în contexte variate.	De bază	Elevul utilizează părțile de vorbire și forme simple de propoziții pentru a comunica în contexte familiare.
		Consolidat	Elevul utilizează structura propoziției și concordanța între părți pentru a comunica coerent în diverse contexte.
		Avansat	Elevul utilizează corect și creativ părțile de vorbire, structura propozițiilor și expresiile uzuale pentru a se exprima adecvat în contexte complexe.
4.2. Aplicarea conștientă a achizițiilor lexicale și semantice de	Elevul aplică cunoștințele de vocabular și expresii uzuale pentru a comunica adecvat în contexte diferite, adaptându-se la situație și intenție.	De bază	Elevul utilizează cuvinte și expresii uzuale în contexte simple și familiare.
		Consolidat	Elevul utilizează sinonime, antonime și grupuri lexicale tematice pentru a comunica coerent în diverse situații.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
bază, din limba ucraineană standard, pentru exprimarea corectă a intenției comunicative		Avansat	Elevul utilizează corect și creativ vocabularul și expresiile uzuale, adaptându-le la intenția comunicativă și la contextul formal sau informal.
4.3. Valorificarea achizițiilor fonetice de bază, în realizarea propriei pronunții și scrieri și pentru evaluarea pronunției și scrierii celorlalți, prin raportarea la normă, cu scopul corectării erorilor în comunicare	Elevul evaluează corectitudinea pronunției, scrierii și ortografiei, identificând și corectând greșelile proprii și ale colegilor.	De bază	Elevul recunoaște corectitudinea pronunției și scrierii în contexte simple și familiare.
		Consolidat	Elevul compară pronunția și ortografia propriei lucrări și a colegilor, identificând greșelile frecvente și aplicând corecții simple.
		Avansat	Elevul evaluează în mod detaliat pronunția, scrierea și ortografia, justificând corecturile și aplicând strategii de autocorectare și feedback colegial.
4.4. Utilizarea deprinderilor dobândite pentru monitorizarea corectitudinii comunicării, prin raportarea la normă	Elevul aplică norme de exprimare corectă și tehnici de autocorectare pentru a comunica, utilizând resurse și oferind feedback constructiv.	De bază	Elevul aplică norme de exprimare corectă în vorbire și scris în contexte simple.
		Consolidat	Elevul aplică norme de exprimare corectă și tehnici de autocorectare pentru a-și corecta greșelile proprii și pentru a identifica erorile altora.
		Avansat	Elevul aplică corectitudinea limbii și tehnici avansate de autocorectare, utilizând resurse de referință și oferind feedback constructiv colegilor pentru îmbunătățirea comunicării.
4.5. Redactarea unor texte valorificând gândirea logică și competența lingvistică, în procesul de învățare pe tot parcursul vieții	Elevul creează texte coerente și corecte, organizând ideile logic și argumentând clar punctele de vedere.	De bază	Elevul elaborează un text scurt cu idei principale și o concluzie simplă.
		Consolidat	Elevul elaborează un text coerent, organizând ideile în introducere, dezvoltare și concluzie.
		Avansat	Elevul elaborează un text complex, original, cu structură logică bine definită și coerență între introducere, dezvoltare și concluzie.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
5.1. Investigarea unor obiceiuri și tradiții ale comunității în care trăiește și ale unor comunități aparținând altor etnii	Elevul analizează structura și semnificația principalelor obiceiuri locale, evidențiind elementele care reflectă valorile și identitatea comunității.	De bază	Elevul descrie în termeni simpli principalele obiceiuri locale, folosind câteva aspecte ale desfășurării lor.
		Consolidat	Elevul analizează structura unui obicei local explicând semnificația acestuia în raport cu valorile și tradițiile comunității.
		Avansat	Elevul realizează o analiză complexă asupra structurii și semnificației obiceiurilor locale, interpretând elementele ritualice și simbolice ca expresii ale valorilor, credințelor și identității culturale a comunității.
5.2. Analiza unor tipare privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	Elevul analizează tiparele culturale, comparând ritualuri, moduri de exprimare și norme sociale în diferite contexte.	De bază	Elevul distinge elementele principale ale unui tipar cultural, cum ar fi un ritual sau un mod de exprimare specific.
		Consolidat	Elevul compară diferitele tipare culturale și evidențiază asemănările și diferențele dintre ele.
		Avansat	Elevul analizează modul în care ritualurile, modurile de exprimare și normele sociale se combină pentru a forma tipare culturale coerente, explicând impactul lor asupra comportamentului indivizilor.

Clasa a VII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Rezumarea unor texte de diverse tipuri și cu grade diverse de dificultate, monologate și dialogate	Elevul creează texte narative, dramatice și informative, respectând structura și redând esențial ideile principale.	De bază	Elevul elaborează texte simple, respectând structura de bază și redând ideile principale.
		Consolidat	Elevul compune texte narative, dramatice și informative coerente, utilizând structura și redând ideile principale.
		Avansat	Elevul compune texte complexe și originale, organizând logic structura, redând esențial ideile principale și adaptând stilul la tipul de text.
1.2. Sintetizarea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din diverse texte monologate și dialogate	Elevul analizează texte narative, descriptive și dialoguri, identificând intenția și atitudinea autorului și modul de exprimare a acestora.	De bază	Elevul analizează texte simple pentru a identifica intenția principală (a povești, a descrie, a emoționa) și tipul de enunț.
		Consolidat	Elevul analizează texte narative, descriptive și dialoguri, identificând tonul, intenția și atitudinea autorului, precum și modalitățile de exprimare a acestora.
		Avansat	Elevul analizează texte complexe și dialoguri, identificând intenția și atitudinea autorului și modul în care lexicul și punctuația transmit mesajul.
1.3. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere în texte diverse, oferind detalii semnificative și exemple relevante, punctând esențialul prin diverse strategii	Elevul creează texte narative, descriptive, informative și argumentative, organizând ideile clar și evidențiind ideea esențială.	De bază	Elevul elaborează un paragraf simplu cu o idee principală și câteva detalii.
		Consolidat	Elevul compune paragrafe coerente care includ o idee principală, detalii explicative și exemple pentru susținerea acesteia.
		Avansat	Elevul dezvoltă texte complexe, integrând paragrafe cu idei principale clar definite, detalii și exemple relevante, asigurând coerența și coeziunea întregului text.
1.4. Prezentarea unui conținut în fața unui public	Elevul prezintă oral mesaje folosind elemente	De bază	Elevul prezintă un mesaj oral scurt pentru a relata un eveniment sau a exprima o idee personală simplă.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
cunoscut, adoptând comportamente paraverbale și nonverbale adecvate, transmițând informația prin coduri diverse de comunicare	paraverbale, nonverbale și strategii de captare a atenției.	Consolidat	Elevul elaborează un mesaj oral structurat, argumentând clar ideile și oferind exemple relevante pentru susținerea opiniilor
		Avansat	Elevul elaborează o prezentare orală complexă, coerentă și convingătoare, integrând relatarea evenimentelor, prezentarea temei și argumentarea opiniilor, adaptând tonul și limbajul la public și context.
1.5. Participarea la interacțiuni verbale diverse, apelând la strategii variate de ascultare activă și de negociere a informației și a relației cu interlocutorii	Elevul analizează formele de comunicare și modul de exprimare al participanților, identificând strategii de ascultare activă și elemente de politețe și empatie.	De bază	Elevul recunoaște tipurile de comunicare și rolul lor în situații simple.
		Consolidat	Elevul compară formele de comunicare, evidențiind diferențele și asemănările în structura și scopul acestora.
		Avansat	Elevul analizează modul în care diferitele forme de comunicare influențează eficiența mesajului și relația dintre participanți, identificând strategii specifice fiecărei forme.
1.6. Manifestarea interesului față de ideile interlocutorilor și a disponibilității de implicare constructivă	Elevul distinge modalități adecvate de exprimare a aprecierii și opiniilor pozitive în comunicarea cu colegii.	De bază	Elevul formulează afirmații scurte de apreciere sau acord cu o idee exprimată de colegi.
		Consolidat	Elevul exprimă aprecieri și opinii pozitive explicând motivul pentru care consideră ideea relevantă sau interesantă.
		Avansat	Elevul integrează aprecieri și opinii pozitive în conversații și activități de grup, oferind argumente clare și constructive care susțin relația și comunicarea eficientă.
1.7. Evaluarea comportamentelor și a atitudinilor comunicative, identificând strategii personalizate în funcție de	Elevul evaluează eficiența comunicării proprii și a altora, identificând stiluri de comunicare, strategii de adaptare și modul de reacție în diferite situații.	De bază	Elevul verifică propriile mesaje și ale colegilor, recunoscând stilurile de comunicare vizual și auditiv.
		Consolidat	Elevul analizează eficiența comunicării în diverse situații, identificând strategii de adaptare precum ascultarea empatică, întrebările deschise și feedback-ul personalizat.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
profilul psihologic, de interesele și de nevoile fiecăruia		Avansat	Elevul evaluează comunicarea proprie și a altora, folosind reflecții și feedback pentru a se adapta la diferiți interlocutori.
2.1. Recunoașterea structurilor logice în care sunt organizate informațiile din texte continue, discontinue și multimodale	Elevul explică structura și organizarea ideilor în texte continue, discontinue și multimodale.	De bază	Elevul identifică părțile principale ale textului și elementele esențiale ale structurii (ex.: început–mijloc–sfârșit, titlu, secțiuni, imagini).
		Consolidat	Elevul descrie modul în care sunt organizate ideile în text, explicând relațiile simple dintre elemente (ex.: idee principală–detalii, ordine logică, legătura text–imagine).
		Avansat	Elevul explică structura textului și modul în care organizarea ideilor contribuie la înțelegerea mesajului, argumentând relații complexe (ex.: cauză–efect, comparație, ierarhii de informații, secvențialitate vizuală).
2.2. Rezumarea unor texte, cu grade diverse de dificultate	Elevul creează texte sau mesaje cu organizare logică a informațiilor, respectând structura început – mijloc – sfârșit și formulând propoziții clare și obiective.	De bază	Elevul identifică ideile principale, organizând simplu informațiile într-un text scurt.
		Consolidat	Elevul structurează logic ideile principale și detaliile esențiale pentru a crea un text coerent.
		Avansat	Elevul elaborează un text concis, integrând în mod eficient ideile principale, detaliile esențiale și conectorii logici.
2.3. Compararea diferitelor tipuri de răspuns, a punctelor de vedere exprimate pe marginea unor texte diverse	Elevul compară diferite tipuri de răspunsuri și puncte de vedere, identificând motivele și justificările acestora și exprimându-și propria opinie în baza comparației realizate.	De bază	Elevul recunoaște tipurile de răspunsuri, observând asemănările și diferențele dintre punctele de vedere.
		Consolidat	Elevul compară punctele de vedere, identificând motivele și justificările fiecăruia și formulând o opinie argumentată.
		Avansat	Elevul analizează în profunzime răspunsurile și argumentele, evaluând relațiile dintre ele și formulând o opinie proprie coerentă și justificată.
2.4. Adecvarea atitudinii și a practicilor de	Elevul folosește diferite tipuri și tehnici de lectură în funcție de scop, gestionând timpul și	De bază	Elevul utilizează tehnici simple de citire pentru a extrage informații de bază dintr-un text citit pentru informare sau instrucțiuni.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
lectură în funcție de scopul avut în vedere	manifestând răbdare, curiozitate și spirit critic.	Consolidat	Elevul aplică strategii diferite de lectură (selectivă, atentă, rapidă) în funcție de scopul textului, fie pentru documentare, informare sau plăcere.
		Avansat	Elevul integrează strategii multiple de lectură adaptate scopului, selectând informațiile relevante și interpretând corect mesajul textelor pentru diferite tipuri de lectură.
2.5. Aplicarea unor strategii individualizate pentru dezvoltarea competențelor de lectură	Elevul folosește strategii de lectură adaptate stilului și ritmului propriu, anticipând conținutul și autoreglând înțelegerea textului.	De bază	Elevul recunoaște scopul lecturii folosind tehnici simple pentru a găsi informații.
		Consolidat	Elevul aplică diferite tipuri de lectură și tehnici adecvate scopului, gestionând timpul eficient.
		Avansat	Elevul utilizează strategic tehnici diverse, anticipând conținutul și autoreglând înțelegerea textului.
3.1. Redactarea unui text complex, având în vedere respectarea etapelor procesului de scriere și selectarea unor structuri adecvate intenției de comunicare	Elevul creează un text organizat, urmând etapele scrierii, respectând regulile limbii și adaptând limbajul la context și receptor.	De bază	Elevul identifică etapele procesului de scriere, organizând ideile într-un text simplu, respectând regulile de bază ale limbii.
		Consolidat	Elevul structurează textul conform planului (introducere, cuprins, încheiere), respectând ortografia, punctuația și gramatica și adaptând limbajul la context.
		Avansat	Elevul elaborează un text coerent și clar, urmând toate etapele scrierii, organizând ideile logic și adaptând limbajul și tonul la receptor și situația comunicativă.
3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unor texte diverse, care urmează a fi prezentate în fața colegilor	Elevul creează texte variate, respectând etapele scrierii, colaborând cu colegii, adaptând conținutul la public și exprimându-se clar și coerent, oral și în scris.	De bază	Elevul identifică etapele scrierii, contribuind la realizarea unui text simplu, colaborând cu colegii.
		Consolidat	Elevul structurează textul respectând etapele scrierii, adaptând conținutul la public și comunicând eficient în echipă.
		Avansat	Elevul elaborează un text complex și original, integrând toate etapele scrierii, optimizând coerența și exprimarea orală și scrisă.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
3.3. Utilizarea unor surse diverse pentru realizarea de texte originale	Elevul utilizează informații din surse variate, reformulând conținutul creativ, integrând propriile idei și respectând normele de citare.	De bază	Elevul identifică surse simple, colectând informații relevante, notându-le corect.
		Consolidat	Elevul aplică tehnici de selectare și organizare a informațiilor din surse variate, reformulându-le cu propriile cuvinte.
		Avansat	Elevul integrează informații din surse diverse cu propriile idei, creând un text coerent și respectând normele de citare și referință.
3.4. Evaluarea comportamentelor și a atitudinilor eficiente sau adecvate de redactare, aplicând în activitățile curente de redactare strategiile învățate, personalizate în funcție de profilul psihologic, de interesele și de nevoile fiecăruia	Elevul evaluează obiceiurile de redactare, recunoscând ce merge bine și ce poate îmbunătăți și folosind strategii și feedback pentru a scrie mai bine.	De bază	Elevul recunoaște obiceiurile și punctele forte sau slabe în modul său de redactare.
		Consolidat	Elevul aplică strategii individuale pentru a-și îmbunătăți organizarea și corectarea textelor.
		Avansat	Elevul evaluează impactul propriilor obiceiuri și profil personal asupra redactării integrând feedback-ul pentru a optimiza textul.
4.1. Folosirea structurilor morfosintactice ale limbii ucrainene standard pentru înțelegerea și exprimarea clară și precisă a intențiilor comunicative complexe	Elevul explică modul de utilizare a formelor gramaticale în contexte variate.	De bază	Elevul recunoaște formele gramaticale în enunțuri simple.
		Consolidat	Elevul descrie utilizarea formelor gramaticale în enunțuri, explicând modul în care acestea contribuie la claritatea mesajului.
		Avansat	Elevul explică diferențele dintre formele gramaticale, justificând alegerea formei potrivite în funcție de context.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
4.2. Exprimarea clară a intenției comunicative prin corelarea achizițiilor lexicale și semantice cu cele sintactice și morfologice din limba ucraineană standard	Elevul folosește vocabularul și expresiile, adaptând mesajul la context și receptor și reformulând pentru claritate.	De bază	Elevul recunoaște sensul cuvintelor și expresiilor, folosindu-le în contexte simple.
		Consolidat	Elevul aplică vocabularul și expresiile în contexte variate, corelându-le cu structurile gramaticale.
		Avansat	Elevul utilizează vocabularul și expresiile adecvate pentru a adapta mesajul la context și receptor, reformulând enunțurile pentru claritate.
4.3. Aplicarea conștientă a regulilor și a convențiilor ortografice și ortoepice pentru o comunicare corectă	Elevul aplică regulile de ortografie și ortoepie, corectând greșelile frecvente și folosind regulile în contexte variate, atât scris, cât și oral.	De bază	Elevul recunoaște regulile de ortografie și ortoepie corectând greșelile evidente în scris sau oral.
		Consolidat	Elevul aplică regulile de ortografie și ortoepie în texte și conversații, evitând greșelile frecvente.
		Avansat	Elevul utilizează regulile de ortografie și ortoepie în contexte diverse, corectând greșelile și adaptând scrierea și pronunția pentru claritate.
4.4. Raportarea conștientă la normă în exprimarea intenției de comunicare, din perspectivă morfosintactică, fonetică și lexicală	Elevul evaluează folosirea corectă a gramaticii, pronunției și vocabularului potrivit contextului.	De bază	Elevul recunoaște formele gramaticale, pronunția și vocabularul adecvat.
		Consolidat	Elevul aplică normele morfosintactice și fonetice utilizând vocabularul standard în contexte variate.
		Avansat	Elevul corectează utilizarea formelor gramaticale, pronunția și vocabularul, adaptându-le precis la contextul comunicativ.
4.5. Dezvoltarea gândirii logice și analogice, prin valorificarea competenței lingvistice, în procesul de	Elevul formulează limbajul pentru a organiza idei, realiza raționamente, rezolva probleme și a învăța autonom.	De bază	Elevul recunoaște relațiile dintre cuvinte și idei organizând simplu gândurile.
		Consolidat	Elevul structurează ideile folosind raționamente și analogii pentru a rezolva probleme simple.
		Avansat	Elevul elaborează texte și raționamente complexe, aplicând competențele lingvistice

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
învățare pe tot parcursul vieții			pentru rezolvarea problemelor și dezvoltând învățarea autonomă.
5.1. Compararea unor tradiții ucrainene și a unor tradiții din alte culturi	Elevul analizează tradițiile culturale ucrainene și ale altor culturi, identificând semnificațiile și valorile din spatele acestora și evidențiind asemănările și diferențele.	De bază	Elevul clasifică tradițiile ucrainene în categorii (sărbători, gastronomie, port popular) pe baza unor criterii simple.
		Consolidat	Elevul diferențiază elementele caracteristice ale tradițiilor ucrainene, explicând modul în care acestea reflectă identitatea culturală.
		Avansat	Elevul corelează tradițiile ucrainene cu contextul istoric, social sau geografic, argumentând rolul lor în cultura contemporană.
5.2. Compararea tiparelor privitoare la cultura proprie și la cultura altor popoare	Elevul analizează asemănările și diferențele dintre modul de viață, credințele, expresiile artistice și practicile sociale ale diferitelor comunități culturale.	De bază	Elevul identifică asemănări și diferențe simple între elemente culturale (mod de viață, credințe, artă).
		Consolidat	Elevul compară elemente culturale, explicând în ce fel sunt similare sau diferite între comunități.
		Avansat	Elevul interpretează asemănările și diferențele culturale, argumentând cauzele și implicațiile lor sociale.

Clasa a VIII-a

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.1. Exprimarea unui punct de vedere propriu privind reprezentarea aceleiași teme în texte diferite	Elevul analizează modul în care este reprezentată aceeași temă în texte diferite, prin compararea personajelor, a imaginilor, a limbajului și a atitudinii autorului, argumentându-și propriul punct de vedere.	De bază	Elevul identifică tema comună a două texte la prima vedere cu sprijin.
		Consolidat	Elevul analizează asemănările și deosebirile dintre texte la prima vedere, explicând modul în care tema este reprezentată prin personaje, imagini și limbaj, utilizând termeni literari adecvați.
		Avansat	Elevul compară textele la prima vedere, interpretând semnificațiile profunde ale temei și modul în care autorii folosesc personajele, imaginile și limbajul artistic pentru a exprima atitudini și viziuni diferite asupra lumii.
1.2. Evaluarea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din diverse tipuri de texte	Elevul evaluează informațiile dintr-un text pentru a diferenția elementele esențiale de cele secundare.	De bază	Elevul apreciază relevanța informațiilor, separând elementele esențiale de cele secundare cu sprijin din partea profesorului.
		Consolidat	Elevul justifică selecția informațiilor esențiale și secundare, argumentând prin exemple din text, cu sprijin din partea profesorului.
		Avansat	Elevul validează structura informațională a textului, explicând modul în care informațiile esențiale susțin înțelegerea globală, iar cele secundare completează sensul, cu sprijin din partea profesorului.
1.3. Prezentarea documentată a unei teme/a unui punct de vedere, citând sursele de informare, într-un text de tip argumentativ/în texte de diferite tipuri (de tip argumentativ, explicativ)	Elevul analizează modul de construire a unui text argumentativ și/sau explicativ, examinând structura acestuia, claritatea opiniei și a argumentelor, corectitudinea citării și respectarea normelor de exprimare și redactare.	De bază	Elevul delimitează părțile unui text argumentativ sau explicativ.
		Consolidat	Elevul compară funcțiile diferitelor secțiuni ale textului, explicând modul în care acestea contribuie la claritatea mesajului..
		Avansat	Elevul interpretează relațiile dintre introducere, cuprins și concluzie, evidențiind coerența structurii argumentative sau explicative.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
1.4. Realizarea unei prezentări orale multimodale în fața unui public, corelând elementele verbale, paraverbale și nonverbale în cadrul unor strategii de argumentare	Elevul elaborează o prezentare orală multimodală bine structurată, integrând elemente verbale, paraverbale și nonverbale pentru a argumenta eficient mesajul transmis.	De bază	Elevul descrie ideile principale ale unei prezentări orale, folosind o structură simplă și elemente verbale de bază.
		Consolidat	Elevul organizează coerent o prezentare orală multimodală, integrând elemente verbale, paraverbale și nonverbale pentru a transmite mesajul.
		Avansat	Elevul elaborează o prezentare orală multimodală complexă, corelând în mod strategic toate componentele comunicării pentru a convinge publicul.
1.5. Participarea activă la dezbateri simple, formulând puncte de vedere și/sau continuând ideile celorlalți	Elevul aplică strategii de comunicare pentru a exprima un punct de vedere personal și pentru a continua în mod relevant ideile celorlalți în cadrul unei dezbateri simple.	De bază	Elevul formulează un punct de vedere personal folosind enunțuri simple și clare.
		Consolidat	Elevul utilizează exemple sau explicații pentru a susține punctul său de vedere într-o manieră coerentă.
		Avansat	Elevul adaptează exprimarea punctului de vedere la context și interlocutor, menținând coerența mesajului.
1.6. Exprimarea unui punct de vedere critic față de opiniile expuse de interlocutor(i), evaluând obiectiv argumentele prezentate	Elevul evaluează argumentele interlocutorilor pentru a formula un dezacord respectuos și bine fundamentat în cadrul interacțiunilor de comunicare.	De bază	Elevul identifică argumentele principale prezentate de interlocutor, indicând în mod respectuos aspectele cu care nu este de acord.
		Consolidat	Elevul analizează argumentele interlocutorului, formulând un dezacord justificat prin exemple sau contraargumente adecvate.
		Avansat	Elevul evaluează calitatea argumentelor interlocutorului, elaborând un răspuns respectuos, coerent și bine structurat, integrând contraargumente solide și nuanțate.
1.7. Corectarea comportamentelor și a atitudinilor comunicative	Elevul evaluează comportamentele comunicative pentru a identifica manifestările	De bază	Elevul apreciază dacă un comportament comunicativ (ex.: întreruperea vorbirii, ton nepotrivit) este adecvat sau inadecvat într-o situație dată.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
ineficiente sau inadecvate în activități de comunicare	nepotrivite dintr-o interacțiune.	Consolidat	Elevul justifică de ce anumite comportamente comunicative sunt nepotrivite, raportându-se la reguli de politețe și eficiență a comunicării.
		Avansat	Elevul evaluează situațiile de comunicare pentru a determina gravitatea și consecințele comportamentelor nepotrivite.
2.1. Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte continue, discontinue și multimodale	Elevul evaluează în ce măsură informațiile și intențiile de comunicare din texte continue, discontinue și multimodale sunt relevante, argumentând pe baza unor criterii adecvate.	De bază	Elevul identifică informațiile relevante și nerelevante dintr-o sursă dată.
		Consolidat	Elevul compară informațiile din mai multe surse pentru a stabili relevanța și corectitudinea lor.
		Avansat	Elevul evaluează credibilitatea informațiilor utilizând criterii clare (sursă, context, argumentare, dovezi).
2.2. Compararea a cel puțin două texte sub aspectul temei, al ideilor și al structurii	Elevul compară modul în care diferite texte abordează o temă, analizând tonul, perspectiva narativă și intenția autorului.	De bază	Elevul identifică tonul, perspectiva narativă și intenția autorului în texte scurte și clare.
		Consolidat	Elevul analizează diferențele de ton, perspectivă narativă și intenție a autorului între două texte.
		Avansat	Elevul compară în mod argumentat modul în care tonul, perspectiva narativă și intenția autorului influențează prezentarea temei în texte diferite.
2.3. Argumentarea punctelor de vedere pe marginea a două sau mai multe texte de diverse tipuri, având în vedere posibilitatea unor interpretări multiple	Elevul aplică modalități de lectură pentru a identifica tema și ideile centrale din diferite tipuri de texte, argumentând propriile puncte de vedere, comparând interpretările posibile ale două sau mai multe text	De bază	Elevul extrage tema și ideile centrale din două texte formulând un punct de vedere scurt.
		Consolidat	Elevul compară informațiile și ideile centrale din două sau mai multe texte, argumentând un punct de vedere coerent.
		Avansat	Elevul aplică tehnici variate de înțelegere (rezumare, subliniere, întrebări-cheie) pentru a determina tema și ideile centrale în texte complexe.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
2.4. Susținerea unor puncte de vedere proprii în discutarea interpretărilor diferite pe marginea textelor citite	Elevul aplică strategii de lectură pentru a susține propriile puncte de vedere în discutarea interpretărilor diferite ale textelor citite.	De bază	Elevul identifică argumente din text care pot sprijini un punct de vedere propriu, folosindu-le în discuție.
		Consolidat	Elevul explică modul în care argumentele selectate susțin punctul de vedere adoptat, raportându-se la interpretări diferite ale textelor.
		Avansat	Elevul utilizează în mod flexibil și eficient strategii de lectură pentru a integra informațiile din texte, susținând un punct de vedere bine construit.
2.5. Aplicarea constantă a unor strategii de corectare a comportamentelor și a atitudinilor de lectură	Elevul aplică strategii de corectare a comportamentelor și atitudinilor de lectură pentru a-și îmbunătăți modul de abordare a textelor.	De bază	Elevul identifică comportamente și atitudini care pot fi corectate, aplicând strategii simple pentru a le îmbunătăți.
		Consolidat	Elevul ajustează comportamentele și atitudinile de lectură prin aplicarea consecventă a strategiilor adecvate, explicând efectul acestora asupra înțelegerii textului.
		Avansat	Elevul aplică eficient și flexibil strategii de corectare a comportamentelor și atitudinilor de lectură pentru a-și optimiza înțelegerea textelor.
3.1. Redactarea unui text complex, în care să își exprime puncte de vedere argumentate, pe diverse teme sau cu referire la diverse texte citite	Elevul creează un text în care își exprimă punctele de vedere argumentate pe diverse teme sau pe baza textelor citite.	De bază	Elevul elaborează un text simplu, exprimându-și punctul de vedere și oferind unul sau două argumente.
		Consolidat	Elevul creează un text coerent exprimându-și punctul de vedere și susținând ideile cu argumente relevante.
		Avansat	Elevul creează un text complex și structurat, argumentându-și punctul de vedere, integrând idei proprii și informații din diferite surse sau texte citite.
3.2. Elevul creează un text complex și	Elevul creează un text, argumentându-și punctul de	De bază	Elevul creează un text simplu, exprimându-și punctul de vedere și oferind cel puțin un argument.

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
structurat, în care își argumentează clar punctul de vedere, integrând idei proprii și informații din diferite surse sau texte citite.	vedere folosind idei proprii sau informații din texte citite.	Consolidat	Elevul creează un text coerent, exprimându-și punctul de vedere și susținându-l cu mai multe argumente relevante.
		Avansat	Elevul creează un text structurat și complex, argumentându-și clar punctul de vedere, integrând idei proprii și informații din diferite texte citite.
3.3. Aplicarea constantă a normelor privind etica redactării pentru crearea unor texte originale	Elevul aplică cunoștințele despre etica redactării pentru a recunoaște și evita utilizarea necorespunzătoare a informațiilor.	De bază	Elevul identifică situații simple în care este necesară menționarea sursei pentru a evita plagiatul.
		Consolidat	Elevul utilizează reguli de citare de bază atunci când integrează informații, imagini sau idei preluate din surse.
		Avansat	Elevul aplică corect strategii de reformulare și citare pentru a crea texte originale, evitând orice formă de plagiat.
3.4. Exersarea constantă în activitățile de redactare a strategiilor de corectare a comportamentelor și a atitudinilor ineficiente sau inadecvate	Elevul evaluează eficiența strategiilor aplicate pentru corectarea comportamentelor și atitudinilor ineficiente sau inadecvate în activitățile de redactare.	De bază	Elevul identifică strategiile utilizate, apreciind dacă acestea au fost eficiente sau nu.
		Consolidat	Elevul explică modul în care strategiile aplicate au contribuit la corectarea comportamentelor și atitudinilor, evidențiind rezultate concrete.
		Avansat	Elevul evaluează eficiența diferitelor strategii aplicate, justificând modificările necesare pentru optimizarea comportamentelor și atitudinilor în activitățile de redactare.
4.1. Folosirea achizițiilor privind structuri morfosintactice complexe ale limbii ucrainene literare pentru înțelegere corectă și exprimare nuanțată a	Elevul explică modul în care structurile textuale permit exprimarea ideilor complexe, opiniilor și sentimentelor subtile.	De bază	Elevul recunoaște structurile textuale adecvate pentru exprimarea unor idei simple și sentimente de bază.
		Consolidat	Elevul descrie modul în care diferite structuri permit clarificarea opiniilor și exprimarea nuanțată a sentimentelor.
		Avansat	Elevul explică relația dintre structurile complexe și eficiența comunicării ideilor subtile, analizând modul în care acestea

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
intențiilor comunicative			influențează înțelegerea mesajului de către interlocutor.
4.2. Aplicarea achizițiilor lingvistice pentru înțelegerea și producerea unor texte diverse	Elevul aplică achizițiile lingvistice pentru a înțelege și a produce texte diverse, adaptându-se la tipul și scopul acestora.	De bază	Elevul aplică achizițiile lingvistice pentru a înțelege și a produce texte simple, folosind structuri și vocabular de bază.
		Consolidat	Elevul aplică achizițiile lingvistice pentru a înțelege și a produce texte coerente, adaptând limbajul și structura la tipul textului.
		Avansat	Elevul aplică achizițiile lingvistice pentru a înțelege și a produce texte coerente, adaptând vocabularul, tonul și organizarea ideilor în funcție de specificul și scopul tipului de text.
4.3. Analizarea elementelor de dinamică a limbii, prin utilizarea achizițiilor de sintaxă, morfologie, fonetică, lexic și semantică prin raportare la limbile moderne	Elevul analizează elementele de dinamică ale limbii prin utilizarea achizițiilor de sintaxă, morfologie, fonetică, lexic și semantică, raportându-se la limbile moderne.	De bază	Elevul recunoaște elemente de sintaxă, morfologie, fonetică, lexic și semantică, comparându-le sumar cu cele din limbile moderne.
		Consolidat	Elevul explică asemănările și diferențele elementelor de dinamică ale limbii față de limbile moderne.
		Avansat	Elevul compară elementele de dinamică ale limbii cu cele din limbile moderne, formulând concluzii clare și pertinente.
4.4. Valorificarea relației dintre normă, abatere și uz în adecvarea strategiilor individuale de comunicare	Elevul evaluează situațiile de comunicare pentru a determina în care este necesară respectarea normelor lingvistice și de politețe.	De bază	Elevul apreciază dacă un context de comunicare necesită respectarea regulilor de exprimare corectă.
		Consolidat	Elevul justifică alegerea de a respecta norma lingvistică sau socială în funcție de context și interlocutor.
		Avansat	Elevul validează deciziile privind respectarea normei, argumentând impactul asupra eficienței și clarității comunicării.
4.5. Dezvoltarea gândirii logice și analogice (analiză, sinteză,	Elevul analizează exprimarea proprie și a altora în limba literară pentru a identifica	De bază	Elevul identifică greșelile evidente de exprimare sau incoerențele din texte.
		Consolidat	Elevul compară formulările proprii cu modele corecte, evidențiind erorile și explicând modul

Competență specifică	Standard de învățare	Descriptori niveluri de performanță	
generalizare și abstractizare) prin utilizarea deprinderilor de comunicare corectă în limba ucraineană literară, în procesul de învățare pe tot parcursul vieții	claritatea, corectitudinea și coerența mesajului.		în care acestea afectează claritatea și coerența mesajului.
		Avansat	Elevul interpretează gradul de claritate, corectitudine și coerență din texte complexe, propunând modificări pentru optimizarea exprimării în limba literară.
5.1. Exprimarea unui punct de vedere față de anumite tradiții și valori ale culturii naționale sau ale unei alte culturi, descrise în cărțile citite	Elevul creează un text exprimându-și punctul de vedere asupra tradițiilor și valorilor culturii studiate.	De bază	Elevul elaborează o prezentare simplă în care include elemente de cultură și civilizație identificate în text.
		Consolidat	Elevul organizează informațiile culturale și de civilizație într-un produs (text, afiș, schemă) care reflectă înțelegerea conținutului.
		Avansat	Elevul construiește interpretări originale, combinând elementele de cultură și civilizație din text cu propriile conexiuni și perspective.